

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj 14 P-10/2020-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Sandri Artuković Kunšt kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Udruge Dugine obitelji OIB:92738680199 iz Zagreba, Omiška ulica 18, zastupanog po punomoćnici Zrinki Bojanić, odvjetnici u Zagrebu, protiv tuženika "Vigilare", Udruge za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca, obitelji i vrijednosti života OIB:10032997386 iz Zagreba, Grahorova 4, kojeg zastupa punomoćnik Krešimir Grebenar, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Jagar & Grebenar u Zagrebu, radi zaštite od diskriminacije, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 25. studenog 2020. u nazočnosti punomoćnika stranaka, dana 8. siječnja 2021.,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se da je tuženik "Vigilare", Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca obitelji i vrijednosti života, pokrenuo peticiju naziva "Stop homo-propagandi državne televizije. Zaustavimo fake-duge, zaštitimo djecu i obitelj!" te da je cjelokupnim sadržajem objavljenim na web-stranici pod nazivom "fake-duga.vigilare.org" a naročito dijelom teksta:

"Takvo okruženje je za djecu štetno te doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca, a time i nestabilnog društva."

"Hrvatska televizija preko homoseksualnog sadržaja želi skuhati našu djecu i cijelo društvo te nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano."

diskriminirao, poticao na diskriminaciju i uznemiravao LGBTIQ osobe i njihove obitelji.

II. Nalaže se tuženiku "Vigilare", Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca obitelji i vrijednosti života da u roku od 8 dana ukloni sav diskriminirajući i uznemiravajući sadržaj s web-stranice "fake-duga.vigilare.org" te mu se zabranjuje daljnje objavljivanje i korištenje sadržaja koji na bilo koji način diskriminira, potiče na diskriminaciju i uznemirava LGBTIQ osobe, njihove obitelji i djecu.

III. Ova presuda objavit će se u dnevnim novinama Jutarnji list i Večernji list u roku od 8 dana na trošak tuženika Vigilare", Udruge za promicanje sudjelovanja građana u

civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca obitelji i vrijednosti života.

IV. Nalaže se tuženiku "Vigilare", Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca obitelji i vrijednosti života da tužitelju Udruzi "Dugine obitelji" naknadi parnične troškove u iznosu od 4.687,50 kn sa zakonskim zateznom kamatom tekućim od 8. siječnja 2021. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

Objašnjenje

Tužitelj kao udruga osnovana u skladu sa zakonom koja se u okviru svoje djelatnosti zalaže za obiteljska i roditeljska prava LGBTIQ osoba uz potporu i podršku njihovoj djeci i roditeljima LGBTIQ osoba, u udružnoj tužbi za zaštitu od diskriminacije podnesenoj ovom sudu dana 7. srpnja 2020. tvrdi da je tuženik otvaranjem posebne internetske stranice pod nazivom "fake-duga.vigilare.org." pokrenuo peticiju pod nazivom "Stop homo-propagandi državne televizije. Zaustavimo fake duge, zaštitimo djecu i obitelj." i izravno pozvao na diskriminaciju osoba homoseksualne orijentacije i njihovih obitelji.

Tužitelj u tužbi ukazuje da tuženik u sadržaju teksta peticije navodi da je protiv emitiranja filma "Janina dugina obitelj", najavljenog kao "dokumentarni film za djecu" jer da Hrvatska radio televizija preko homoseksualnog sadržaja želi "skuhati" našu djecu i cijelo društvo te nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano a ujedno tuženik navodi da je predsjednik Republike Hrvatske, time što je primio predstavnike tužitelja, autore prve dječje gay-slikovnice u Republici Hrvatskoj, podržao njihove zahtjeve da se već traumatiziranu djecu iz domova izručuje homoseksualcima i lezbijkama na udomljavanje i posvajanje, što je protivno hrvatskom Ustavu kao i uvedene homo-ideologije u sve hrvatske zakone. Tuženik poziva na potpisivanje prosvjednog dopisa Hrvatskoj televiziji i predsjedniku Republike Hrvatske sa zahtjevom da hrvatskom društvu prestanu nametati homoseksualnu ideologiju kao normalne i pogodne za podizanje djece i promicati *fake* (lažne) obitelji jer je takvo okruženje za djecu štetno i doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca a time i nestabilnosti društva. U peticiji tuženik dalje navodi da svako dijete treba i ima pravo na oca i majku, duga je biblijski znak saveza Boga i čovjeka, čovjek je stvoren kao muško i žensko, obitelj čine muškarac i žena koji stvaraju i podižu djecu – sve ostalo je *fake* duga i *fake* obitelj, nešto što bi na silu htjelo biti ali to nikako ne može i nikada neće biti.

Objavom teksta uz peticiju tuženika na web-stranici "fake-duga.viligare.org" a potom i aktivnim djelovanjem da ista dopre do što većeg broja osoba ostvarene su neželjene radnje koje imaju za cilj povrijediti dostojanstvo LGBTIQ osoba i njihovih obitelji te kod istih uzrokovati opravdani strah, neprijateljsko i ponižavajuće te uvredljivo okruženje iako ste osobe imaju pravo ne biti diskriminirane i ne biti uznemiravane lažnim tvrdnjama tuženika zato što se po svojoj spolnoj orijentaciji ili izražavanju spolnog ili rodnog identiteta razlikuju od većine.

Tužitelj ujedno ukazuje da je tuženik raspisivanjem peticije izrazito uvredljivog, diskriminatornog i uznemirujućeg sadržaja kao i neistinitim konstrukcijama iz peticije postupio na način koji vrijeđa dostojanstvo skupine ljudi i njihove djece te potiče na njihovu diskriminaciju i uznemiravanje a objavom i širenjem ovakve peticije želi utjecati na izmjenu postojećeg zakonodavstva sužavajući stečena prava LGBTIQ osoba i njihovih obitelji, što unosi nesigurnost u obiteljske zajednice tih osoba.

Pozivom na odredbu članka 35. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14; dalje: Ustav) te na odredbe 1., članka 3. stavak 1 i 3., članka 4. stavak 1, članka 8., članka 20. i članka 24. Zakona o suzbijanju diskriminacije ("Narodne novine" br. 85/2008 i 112/2012, dalje: Zakon o suzbijanju diskriminacije), na sadržaj odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br. U-I-144/2019 od 29. siječnja 2020. i na priopćenje istog suda br. Sus-1/2013 te na odgovor Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova na pritužbu na diskriminatornu peticiju tuženika ev. br. PRS 09-01/20-25 Ur. broj:28-20-02 od 13. svibnja 2020. kao i na sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Vejdeland i dr. protiv Švedske te Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluka br. Gž-25/2011-2 od 28. veljače 2012. i br. Gž-38/2011-2 od 7. ožujka 2012., tužitelj deklaratornim dijelom zahtijeva raži da ovaj sud utvrdi da je tuženik diskriminirao, poticao na diskriminaciju i uznemiravao LGBTIQ osobe i njihove obitelji pokretanjem peticije pod nazivom "stop homo-propagandi državne televizije. Zaustavimo fake duge, zaštitimo djecu i obitelji." te objavljenim sadržajem a naročito dijelom teksta "Takvo okruženje je za djecu štetno te doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca a time i nestabilnog društva. Hrvatska televizija preko homoseksualnog sadržaja želi skuhati našu djecu i cijelo društvo te nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano."

Nadalje restitutivnim i prohibitivnim tužbenim zahtjevom tužitelj traži da se tuženiku naloži da u roku od 8 dana ukloni sav diskriminirajući i uznemirujući sadržaj s web-stranice "fake-duga.viligare.org" te da mu se zabranjuje daljnje objavljivanje i korištenje sadržaja koji na bilo koji način diskriminira, potiče na diskriminaciju i uznemirava LGBTIQ osobe, njihove obitelji i djecu.

Ujedno tužitelj publikacijskim zahtjevom traži objavu presude u dnevnim novinama Jutarnji list i Večernji list u roku od 8 dana, sve na trošak tuženika.

Naposljetku, tužitelj traži i naknadu parničnog troška u iznosu od 7.500,00 kn uz zakonske zatezne kamate tekuće od presuđenja do isplate, u roku od 15 dana.

U odgovoru na tužbu tuženik se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti te osporava aktivnu legitimaciju i tvrdi da niti jedan od spornih navoda ne predstavlja diskriminaciju odnosno uznemiravanje a kada bi sporni navodi i bili diskriminatorni, isti bi sukladno članku 9. stavak 2, točka 5 i 10 Zakona o suzbijanju diskriminacije trebali biti tretirani kao iznimka od diskriminacije. Stoga tuženik predlaže odbiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška u iznosu od 6.450,00 kn.

U dokaznom postupku izvršen je uvid u ispise iz registra udruga za tužitelja i tuženika i Statute tužitelja i tuženika, ispise sporne peticije tuženika, odgovor Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova na pritužbu tužitelja ev. br. PRS 09-01/20-25 Ur. broj:28-20-02 od 13. svibnja 2020. i ispise priloženih članaka, za što su stranke učinile nespornim da svi sadržaji

priloženih ispisa sa internetskih stranica odgovaraju sadržaju tih stranica te da ih nije potrebno neposredno pregledavati.

Dokazni prijedlog tuženika da se sasluša predsjednik tuženika John Vice Batarelo na okolnosti kako su sporni navodi tuženika legitimni izraz međunarodnopravno priznate slobode mišljenja, da slijede programske osnove Statuta tuženika koji je donesen u skladu s Ustavom i zakonom i da u suštini predstavljaju kritiku upućenu programskoj politici i programskom sadržaju Hrvatske radio-televizije te postupcima predsjednika Republike Hrvatske nije prihvaćen, primjenom odredbe članka 220. stavak 2 Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ" br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991 i "Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19 dalje ZPP).

Tužbeni je zahtjev utvrđen osnovanim kao u izreci.

Tuženikov prigovor nedostataka aktivne legitimacije nije osnovan. Naime, tužitelj je, kao udruga koja se zalaže za zaštitu obiteljskih i roditeljskih prava homoseksualnih, biseksualnih, transrodnih, interspolnih i queer osoba (članak 8. Statuta tužitelja), ovlašten podnijeti predmetu tužbu, sukladno odredbi članka 24. Zakona o suzbijanju diskriminacije.

U postupku su utvrđene činjenice odlučne za presuđenje predmetnog spora. Utvrđeno je da je tuženik otvorio posebnu internetsku stranicu pod nazivom "fake-duga.vigilare.org." i pokrenuo peticiju pod nazivom "Stop homo-propagandi državne televizije. Zaustavimo fake duge, zaštitimo djecu i obitelj." U peticiji je tuženik izravno pozvao na potpisivanje iste kao i na potpisivanje prosvjednog dopisa Hrvatskoj radioteleviziji i predsjedniku Republike Hrvatske te na pozivanje službe za korisnike Hrvatske radiotelevizije i Ureda predsjednika Republike Hrvatske, uz doniranje za rad tuženika sa predloženim iznosom donacije od 10 Eur-a. U sadržaju teksta peticije tuženik je naveo da se homoseksualnim sadržajem želi "skuhati" našu djecu i cijelo društvo te nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano, da se podržavaju zahtjevi da se već traumatizirana djecu iz domova izruče homoseksualcima i lezbijkama na udomljavanje i posvajanje što je protivno hrvatskom Ustavu kao i uvedene homo-ideologije u sve hrvatske zakone te da se prestane nametati homoseksualna ideologija kao normalna i pogodna za podizanje djece i promicati fake (lažne) obitelji jer je takvo okuženje za djecu štetno i doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca a time i nestabilnosti društva jer da svako dijete treba i ima pravo na oca i majku, duga je biblijski znak saveza Boga i čovjeka, čovjek je stvoren kao muško i žensko, obitelj čine muškarac i žena koji stvaraju i podižu djecu – sve ostalo je *fake* duga i *fake* obitelj, nešto što bi na silu htjelo biti ali to nikako ne može i nikada neće biti.

Tuženik je opisano postupanje poduzeo kao udruga i pravna osoba (članak 1., stavak 2. Statuta tuženika) i kao organizacija civilnog društva i to posredstvom interneta kao medija, tako da opisano djelovanje potpada pod primjenu Zakona o suzbijanju diskriminacije, sukladno odredbama članka 8. točka 7 i 9 toga zakona.

Time što je, ne samo određenu skupinu osoba već i članove njihovih obitelji, uvjetovano isključivo njihovom spolnom orijentacijom, nazvao *fake* ili lažnim, tuženik je izravno povrijedio Ustavom svakome zajamčeno pravo na štovanje i pravnu zaštitu njegovog osobnog i obiteljskog života. Tuženik je objavom na internetu ne samo učinio opće vidljivim

nego i omogućio širenje preko društvenih mreža sadržaja kojim se homoseksualno okruženje proglašava štetnim za djecu te da doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca a time i nestabilnog društva kao i da se preko homoseksualnog sadržaja želi skuhati našu djecu i cijelo društvo i nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano, čime je ostvarena izravna povreda Ustavom zajamčenog ugleda i časti osoba, uvjetovana isključivo njihovom spolnom orijentacijom.

Iako je Ustav odredbom članka 35. svakome zajamčio štovanje i pravnu zaštitu njegovog osobnog i obiteljskog života, njegovog ugleda i časti, tuženik je navedenom peticijom postupio suprotno. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske, kao što je određeno člankom 5. stavak 2 Ustava, pa tako i tuženik. Jednakost svih pred zakonom i zabrana diskriminacije po osnovi spolne orijentacije propisani su odredbama članka 20. i članka 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (Sl. list EU C 202 od 7. lipnja 2016.), odredbama članka 8. i članka 14. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine – Međunarodni ugovori" br. 18/97, 6/99, 8/99, 14/02 i 1/06, dalje: Europska konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda) kao i odredbama članka 1. Protokola 12. uz navedenu Konvenciju. Odredbom članka 3. Ustava propisano je da su jednakost i vladavina prava najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske dok je člankom 5. stavak 2 Ustava propisano da je svatko dužan poštivati pravni poredak Republike Hrvatske. Pravo, sloboda i jednakost svake osobe zajamčeni su odredbom članka 14. Ustava. Uz navedene odredbe članka 1. i članka 2. Zakona o suzbijanju diskriminacije, odredba članka 6. stavak 3 Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola ("Narodne novine" br. 92/14 i 98/19) zabranjuje svaki oblik diskriminacije, izravne i neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta dok se člankom 6. stavak 3 Zakona o ravnopravnosti spolova ("Narodne novine" br. 82/08., 125/11., 20/12., 138/12., 69/17.) također zabranjuje diskriminacija na temelju spolne orijentacije. Stoga je diskriminatorno i uvredljivo medijsko pozivanje na potpisivanje peticije koja sadrži odrednice o obitelji kao *fake* ili lažne, nezdrave, neprirodne i nastrane te one koje će skuhati našu djecu i cijelo društvo, vezane za osobe različite samo u pogledu svoje seksualne orijentacije ili rodnog identiteta kao i osobe s njima povezane rodbinskim i drugim vezama.

Odredbom članka 1. stavak 1 i 2 Zakona o suzbijanju diskriminacije propisano je da se diskriminacijom smatra stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe po osnovi: rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovinskog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije. Odredbom članka 3. stavak 1 Zakona o suzbijanju diskriminacije propisano je da uznemiravanje svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz članka 1. stavak 1 toga zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje. Poticanje na diskriminaciju smatra se diskriminacijom, u skladu s odredbom članka 4. stavak 1 Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Osnovano se tužitelj poziva na vjerojatnost diskriminacije osoba po osnovi seksualne orijentacije i rodnog identiteta kao i osoba povezanih s njima rodbinskim i drugim vezama čija prava tužitelj štiti, time što je tuženik obitelji tih osoba, uvjetovano isključivo njihovom seksualnom orijentacijom i rodnim identitetom, nazvao *fake* ili lažnim te u medijskoj objavi naveo da je homoseksualno okruženje štetno za djecu kao i da doprinosi stvaranju nezdravih

pojedinaca a time i nestabilnog društva te da se preko homoseksualnog sadržaja želi skuhati našu djecu i cijelo društvo i nametanjem homo-propagande normalizirati ono što je neprirodno i nastrano a što nije moguće objektivno opravdati zakonitim ciljem.

Time što je učinio vjerojatnim povredu prava tih osoba na jednako postupanje, tužitelj je doveo do prenošenja tereta dokazivanja da nije bilo diskriminacije na tuženika, sukladno odredbi članka 20. stavak 1 Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Tuženik ne može sa uspjehom tvrditi da predmetna peticija nije imala za cilj povrijediti dostojanstvo i uzrokovati strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje za osobe različitih seksualnih sklonosti i njihovih bližnjih već da je njezin smisao i cilj bio izreći građansku kritiku i vrijednosni sud te da peticija predstavlja izraz prava na slobodno iznošenje misli i govora i u tom okviru kritičkog rasuđivanja pitanja od javnog odnosno društvenog i političkog interesa. Nije odlučno tuženikovo pozivanje na navodnu dobronamjrenost, u okolnostima u kojima se iskazani prezir tuženika nedvojbeno nepovoljno odražava na skupinu zaštićenu antidiskriminacijskim propisima. S obzirom da je tuženik peticiju objavio u mediju odnosno na internetskoj web-stranici dakle sredstvu namijenjenom javnom prijenosu poruka te ju i prenosio, bio je dužan postupati u skladu sa odredbama članka 3. stavak 4 u vezi članka 2. alineja 1 i 3 Zakona o medijima ("Narodne novine" br. 59/2004, 84/2011 i 81/2013), kojom odredbom je propisano da je u medijima zabranjeno prenošenje programskih sadržaja koji potiču ili veličaju neravnopravnost na temelju spolne orijentacije te izazivaju spolno ili drugo neprijateljstvo ili nesnošljivost na temelju spolne orijentacije.

Za razliku od tvrdnji tuženika, izrazi "kuhanja djece i društva" ili "nametanje homo-propagande" kao i da se želi normalizirati ono što je "neprirodno i nastrano" predstavljaju uznemiravanje i povredu dostojanstva osoba samo zbog njihove seksualne orijentacije i rodnog identiteta kao i osoba povezanih s njima rodbinskim i drugim vezama te svakako ne predstavljaju objektivni i civilizirani izraz opažanja.

U odnosu na tuženikovo pozivanje na građansku kritiku i na iznošenje vrijednosnog suda te na ustavno pravo slobode mišljenja i izražavanja misli iz članka 38. stavak 1. Ustava kao razloga isključenja protupravnosti valja reći da je sloboda mišljenja i izražavanja misli nije apsolutna i u ovom je slučaju zakonom ograničena ustavnim jamstvima prava na jednakost, na štovanje i zaštitu osobnog i obiteljskog života, ugleda i časti. Stoga se radi o propisanom ograničenju tuženikovog prava na slobodu mišljenja i izražavanja, koje ograničenje je ustanovljeno u svrhu zaštite temeljnih ljudskih prava na jednakost, štovanje i zaštitu osobnog i obiteljskog života te ugleda i časti i kao takvo je nužno jer se bez tog ograničenja ne bi postigla propisana svrha zaštite. Stoga je tuženik svoje pravo na slobodu mišljenja i izražavanja misli bio ovlašten ostvariti tako da ne vrijeđa navedena Ustavom zaštićena prava drugih osoba. U tom smislu nije od utjecaja tuženikovo pozivanje na odredbu članka 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i na praksu toga suda *Handyside v. Ujedinjeno Kraljevstvo* kao i na odluku Županijskog suda u Zagrebu br. P-48/2017.

Nije sporno pravo tuženika da zagovara tradicionalna svjetonazorska stajališta ali uz Ustavom zajamčeno štovanje i pravnu zaštitu osobnog i obiteljskog života, ugleda i časti svake osobe (članak 35. Ustava). Stoga nije logično ni ispravno proglašavanje obiteljskog života istospolnih osoba neprirodnim, protuprirodnim, nemoralnim i nastranim, kao što tuženik čini. Ovim tvrdnjama tuženik nedvojbeno zadire u dostojanstvo drugih osoba

zajamčeno Ustavom i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska potpisnica i ne može se opravdati slobodom govora.

U odnosu na navode tuženika kako je tužitelj pokazao začuđujuće pretjeranu osjetljivost na kritiku vlastitih stajališta uz nerazumijevanje principa demokracije i slobode mišljenja a time i afinitete prema represiji drugačijih i nepoželjnih mišljenja što je svojstveno nedemokratskim režimima i shvaćanjima koja su nespojiva s ustavno-pravnim poretkom i prevladavajućom političkom i društvenom kulturom i klimom u Republici Hrvatskoj koja je tolerantna, uključiva i otvorena dijalogu i slobodnom iznošenju različitih stajališta i argumenata o svim pitanjima od javnog interesa, valja reći kako je opravdano za pretpostaviti da bi svaka osoba, pa tako i osobe čije interese tuženik kao udruga promiče, doživjela uvredljivim i diskriminatornim izjave da je *fake* ili lažan, da je nezdrav, neprirodan i nastran te da će skuhati našu djecu i cijelo društvo samo zato što je pripadnik npr. određene vjerske zajednice, da su iste izjave njima bile upućene.

Kada tvrdi da riječ "fake" ili lažan ne može biti sporna u kontekstu članka 3. stavak 1 Zakona o suzbijanju diskriminacije, tuženik gubi iz vida da pojmom *fake* ili lažan negira postojanje obiteljskog života osoba različitih samo zbog svoje spolne orijentacije ili rodnog identiteta a ujedno i osoba s njima povezanih rodbinskim i drugim vezama, što svakako potpada pod diskriminaciju. Radi se o riječi koja simbolički označava mišljenje koje tuženik zagovara ali taj način nije konvencionalan i vrijeđa tuđe dostojanstvo. Upotrebom riječi "fake-duga" i "fake-obitelj" tuženik iskazuje svoje shvaćanje no s obzirom da je ono suprotno najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske i Europske unije, ne može se prihvatiti da je takvo shvaćanje u skladu sa judeo-kršćanskim korijenima Europe i kršćanske baštine i identiteta hrvatskog naroda, kao što tuženik neosnovano tvrdi.

Za navod iz peticije o "promicanju i nametanju homoseksualne ideologije i životnog stila kao normalnog a u konačnici štetnog za djecu, koje doprinosi stvaranju nezdravih pojedinaca a time i nestabilnosti društva" tuženik tvrdi da je utemeljen na legalnom i legitimnom stajalištu da tradicionalna i prirodna heteroseksualna bračna zajednica i obitelj ima presudan doprinos za fizičko i psihičko zdravlje članova obitelji a osobito djece. Stoga tuženik smatra da su sporni navodi iz peticije legitimni izraz međunarodno-pravno priznate slobode mišljenja koje slijede Statut tuženika i u suštini predstavljaju kritiku upućenu programskoj politici i programskom sadržaju Hrvatske radio-televizije te postupcima predsjednika Republike Hrvatske. Upravo suprotno, sporni navodi nisu ni legitimni i u suprotnosti su sa ograničenjem slobode mišljenja i izražavanja misli u mjeri u kojoj je to potrebno da se osiguraju, priznaju i poštuju prava i slobode drugih osoba, a što je propisano nizom izvora međunarodnog prava i to člankom 19. Opće deklaracije ujedinjenih naroda o pravima čovjeka, člankom 10. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i člankom 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. U Statutu tuženika se ne nalaze sporni navodi iz peticije tuženika. Tuženik ne može sa uspjehom otkloniti diskriminatornost svojih navoda tvrdnjama da su isti predstavljaju kritiku programske politike Hrvatske radio-televizije i postupaka predsjednika Republike Hrvatske, u okolnostima u kojima je izravno povrijedio pravo na jednakost, osobni i obiteljski život, ugled i čast osoba samo zbog njihove spolne orijentacije kao i osoba povezanih s njima rodbinskim i drugim vezama i to putem medija.

S obzirom na svim osobama zajamčeno pravo na jednakost, osobni i obiteljski život, ugled i čast, tuženikovo pozivanje na brak kao zajednicu žene i muškarca, na načelo zaštite

najboljeg interesa djeteta kod posvojenja i na odredbe o udomiteljskoj obitelji ne može opravdati učinjeno tuženikovo diskriminatorno postupanje prema osobama zbog njihove spolne orijentacije kao i prema osobama povezanih s njima rodbinskim i drugim vezama. Budući da se ovdje ne radi o instituciji braka, tuženik se neosnovano poziva na praksu Europskog suda za ljudska prava u predmetu Gas i Dubois protiv Francuske i Schalk i Kopf protiv Austrije i na Priopćenje Ustavnog suda o narodnom ustavotvornom referendumu o definiciji braka iz 2013.

Nisu ostvarene pretpostavke za primjenu odredaba članka 9. stavak 2., točka 5 i točka 10 u vezi članka 3. stavak 3. Zakona o suzbijanju diskriminacije. Naime, odredba članka 9. stavak 2., točka 5 Zakona o suzbijanju diskriminacije predviđa da se neće smatrati diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj osoba koje nisu članovi ili ne djeluju u skladu s naukom i poslanjem vjerske zajednice ili druge organizacije pri zasnivanju radnog odnosa kod tih organizacija ako to zahtijeva njihova vjerska doktrina, uvjerenje ili ciljevi. Navedene organizacije ovlaštene su za zapošljavanje i rad na poslovima koji su im bitni tražiti određenu vjersku pripadnost ili uvjerenje kao uvjet za zapošljavanje, što se neće smatrati diskriminatornim u odnosu na druge osobe. Odredbom članka 9. stavak 2., točka 10 Zakona o suzbijanju diskriminacije predviđena je iznimka u postupcima u kojima se uređuju prava i obveze iz Obiteljskog zakona. S obzirom da se ovdje ne radi o takvim slučajevima i postupcima, neosnovano je tuženikovo pozivanje na iznimke od diskriminacije iz članka 9. stavak 2, točka 5 i 10 Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Slijedom navedenog, sporne izjave tuženika jasni su izraz izravne diskriminacije odnosno uznemiravanja osoba zbog njihove spolne orijentacije s ciljem povrede njihovog dostojanstva a koje uzrokuje za njih ponižavajuće i uvredljivo okruženje. U takvim okolnostima tužitelj je učinio vjerojatnim da je došlo do diskriminacije skupine osoba čije kolektivne interese štiti u ovom postupku kao i osoba povezanih s njima rodbinskim i drugim vezama. Budući da tuženik u postupku nije dokazao kako njegovom postupanju nije bilo diskriminiranja, ovaj sud zaključuje da je povrijeđeno pravo na jednako postupanje diskriminirane skupine, odnosno da je njihova diskriminacija dokazana i to kao izravna diskriminacija, uznemiravanje i poticanje na diskriminaciju, primjenom odredaba članka 2. stavak 1, članka 3. stavak 1 i članka 4. stavak 1. u vezi članka 1. stvak 1. i 2 Zakona o suzbijanju diskriminacije. Stoga je primjenom članka 24. stavak 2., točka 1 Zakona o suzbijanju diskriminacije odlučeno kao u stavku I izreke.

U stavku II izreke prihvaćeni su restitutivni i prohibitivni zahtjevi tužitelja, u skladu s odredbom članka 24. stavak 2., točka 2 i stavak 4. u vezi članka 22. Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Budući da je tuženik povrijedio pravo na jednako postupanje posredstvom medija, ostvarena je pretpostavka za prihvaćanje publikacijskog zahtjeva predviđena odredbom članka 17. stavak 4. točka 1, stavak 5. i stavak 6. u vezi članka 24. stavak 2., točka 3 i stavak 4. kao i članka 22. Zakona o medijima, slijedom čega je odlučeno kao u stavku III izreke.

O naknadi parničnog troška odlučeno je primjenom članka 154. stavak 1 i članka 155. ZPP te Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine, broj 142/12, 103/14 i 118/14 – dalje: Tarifa). S obzirom da je na ročištu od 16. rujna 2020. utvrđena vrijednost predmeta spora od 10.000,00 kn, tužitelju za sastav tužbe pripada nagrada u vrijednosti od 75 bodova primjenom tbr. 7., točka 1 Tarife. Tužitelju pripada nagrada za

sastav podnesaka od 23. rujna 2020. i od 23. listopada 2020. od po 75 bodova ili ukupno 150. bodova primjenom tbr. 8., točka 1 Tarife. Za zastupanje na ročištima od 16. rujna 2020. i od 28. listopada 2020. tužitelju pripada nagrada od po 37,5 bodova ili ukupno 75 bodova primjenom tbr. 9., točka 2 Tarife a za zastupanje na ročištu od 15. studenog 2020. mu pripada nagrada od 75 bodova primjenom tbr. 9, točka 1 Tarife. Time je utvrđeno ukupno 375 bodova za radnje za koje je tužitelj zatražio nagradu, što obračunom po tbr. 50. Tarife iznosi 3.750,00 kn a uz uvećanje od 25% za PDV sveukupno iznosi 4.687,50 kn, kao u stavku IV izreke. Ujedno su za slučaj zakašnjenja sa izvršenjem ove novčane obveze dosuđene zakonske zatezne kamate, primjenom odredbe članka 29. stavak 1 i 2 Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18).

U Zagrebu 8. siječnja 2021.

S u d a c:
Sandra Artuković Kunšt

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude. Žalba se podnosi putem Županijskog suda u Zagrebu, u četiri primjerka.

DNA:

1. tužitelju po punomoćnici Zrinki Bojanić, odvjetnici u Zagrebu
2. tuženiku po punomoćniku Krešimiru Grebenaru, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Jagar & Grebenar u Zagrebu
3. u spis

Broj zapisa: **eb2f5-81139**

Kontrolni broj: **005e9-2b0ae-dd370**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=SANDRA ARTUKOVIĆ KUNŠT, L=ZAGREB, O=ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.